

**การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อการบริหารงานท้องถิ่นของเทศบาล
ในจังหวัดปัตตานี**
**MANAGEMENT IN ACCORDANCE WITH GOOD GOVERNANCE OF MUNICIPAL
PERSONNEL IN PATTANI PROVINCE**

นริศรา แดสามัญ^{*1}

¹นักศึกษาลัทธิรัฐประศาสนศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี

^{*}ผู้รับผิดชอบบทความ : narisaradaesaman@outlook.com

Narisara Daesaman^{*1}

¹Student-Doctor of Public Administration Program, Pathumthani University

^{*}Corresponding author : narisaradaesaman@outlook.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดปัตตานี และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อการการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดปัตตานี เป็นการวิจัยแบบผสม ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ และวิจัยเชิงคุณภาพ โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในเขตพื้นที่ของเทศบาลในจังหวัดปัตตานีจำนวน 400 คน และผู้ให้สัมภาษณ์ จำนวน 17 คน ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการวิเคราะห์สถิติด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตั้งนี้สถิติพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่เข้าสมการ (Stepwise Multiple Regression Analysis) และใช้การประสานวิธี ในการสัมภาษณ์เจาะลึก

ผลการศึกษาพบว่า

ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณงามความดี ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักความพร้อมรับผิด และระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล ในจังหวัดปัตตานี อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการรักษาความปลอดภัยและเสริมสร้างสันติสุข อยู่ในระดับมาก ด้านพัฒนาเมืองและเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก การบริหารและการจัดการในแนวทางกตัญญูนิยม

Received : 27 September 2020

Revised : 9 December 2020

Accepted : 14 December 2020

Online publication date : 30 December 2020

อยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับมาก และด้านการพัฒนาสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับปานกลาง

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อการการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวมคือ ด้านหลักความพร้อมรับผิด ด้านหลักความมีส่วนร่วมและด้านหลักความคุ้มค่าโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย .60 , .38 และ .35 ค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนาย (R^2) เท่ากับ .75 สามารถทำนายการบริหารงานตามหลัก ธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อการบริหารงานท้องถิ่นของเทศบาล ในจังหวัดปัตตานีโดยภาพรวม ได้ร้อยละ 75.50

คำสำคัญ : การบริหารงาน / ธรรมาภิบาล / เทศบาล

Abstract

The objective of this research were to 1) study the level of people's opinions on the administration of governance and local development of municipalities in Pattani Province; and 2) to study people's opinions on the administration of good governance that affects local development of municipalities in Pattani Province. This research employed mixed research method consisting of Quantitative research and Qualitative research. The sample group in this research was 400 people who were living in the municipality area in Pattani Province including 17 interviewees. The study used computer statistical software. The data were analyzed using descriptive statistics namely Percentage, Mean and Standard Deviation, for Inference statistics using multiple regression analysis according to the importance of variables in stepwise multiple regression technique and in-depth interview.

The study found that the level of people's opinions towards administration according to good governance was at a high level, when considering each aspect, it found that the rule of law, ethic and Goodness, Transparency, Principles of participation, Value for money, and the principle of readiness of liability, and the level of people's opinions towards local development of the municipality in Pattani Province was at a high level, when considering each aspect, it was found that security and peace building were at a high level, urban and economic development was at a high level, administration and management in appreciation was at a high level, human resource management was at a high level, public and environmental development was at a medium level.

The administration in accordance with the good governance principle that affects the local development of the municipality in Pattani Province in overall

were principles of accountability, aspects of participation and the value for money with the regression coefficient of .60, .38 and .35. The prediction coefficient (R^2) was .75. It could predict the administration according to the good governance that affects the Local administration of the municipality in Pattani province overall 75.50 percent.

Keywords: Management / Good governance / Municipal

บทนำ

ปัจจุบันความเปลี่ยนแปลงครอบคลุมทางด้านต่างๆ เช่น ด้านสังคมด้านเศรษฐกิจ ด้านการเมืองการปกครอง ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน ด้านเทคโนโลยี ฯลฯ อันมีลักษณะเป็นไปอย่างรวดเร็ว รุนแรง และสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้นส่งผลทำให้การพัฒนาประเทศมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและบทบาทการบริหารงานในด้านต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น จึงเป็นเหตุผลสำคัญที่ทำให้รัฐบาล (รัฐบาลภายใต้การนำของพลเอก ประยุทธ์จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี) ออกนโยบายที่จะใช้โมเดลการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน หรือเป็นที่รู้จักกันอย่างดีว่าประเทศไทย 4.0 (Thailand 4.0) เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ของประเทศไทยที่ว่า “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งถือได้ว่าเป็นการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจหรือโมเดลเศรษฐกิจ เพื่อที่จะนำพาประเทศไทยให้สามารถหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลาง กับดักความเหลื่อมล้ำของความมั่นคง และกับดักความไม่สมดุลของการพัฒนา พร้อมๆ กับการเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่ประเทศในโลกที่หนึ่งที่มีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยอาศัยกลไกประชารัฐในการขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0 นอกจากนี้ยังได้มีการกำหนดเป้าหมายของประเทศไทย 4.0 ที่ครอบคลุมใน 4 มิติ คือ มิติความมั่นคงทางเศรษฐกิจ มิติความอยู่ดีมีสุขทางสังคมมิติการยกระดับคุณภาพมนุษย์ และมิติการรักษาสีงแวดล้อม ทั้งนี้ สิ่งที่คนไทยคาดว่าจะได้รับจากประเทศไทย 4.0 มีอยู่ 5 ประการคือ 1) อยู่ใน “สังคมไทย 4.0” 2) เป็น “คนไทย 4.0” 3) เป็น “เกษตรกร 4.0” 4) เป็น “SME 4.0” และ 5) เกิด “จังหวัด 4.0” และเพื่อให้ภาครัฐสามารถเป็นหนึ่งในตัวหลักในการขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0 จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนโลกที่สำคัญ ได้แก่ การสร้างรัฐที่น่าเชื่อถือ แหล่งที่มาของนโยบายสาธารณะ การปรับเปลี่ยนบทบาทภารกิจอำนาจหน้าที่ และรูปแบบการปฏิบัติราชการ การสร้างภาคีความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคส่วนต่าง ๆ การยกระดับขีดความสามารถในการตอบสนองต่อความเปลี่ยนแปลง การบริหารจัดการการเงินและทรัพยากรและการสร้างระบบราชการแบบไร้รอยต่อ

การปรับเปลี่ยนโลกที่สำคัญในการขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ดังกล่าว ถือเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องกับหลักธรรมาภิบาลหรือหลักธรรมาภิบาลเป็นอย่างมาก จนทำให้เชื่อได้ว่าหลักธรรมาภิบาลหรือธรรมาภิบาลเปรียบเสมือนเงื่อนไขสำคัญในการปฏิรูปประเทศ เพื่อบรรลุสู่

ความประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน และกลายเป็นประเทศพัฒนาแล้ว นอกจากประเทศไทย 4.0 จะมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนคนไทยแล้วยังทำให้หน่วยงานทั้งในระดับภาครัฐ และภาคธุรกิจเอกชนต่างได้รับผลกระทบกันโดยถ้วนหน้าโดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะเป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการจัดทำบริการสาธารณะระดับท้องถิ่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นมากที่สุด ดังนั้น การขับเคลื่อนประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 จะทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจที่ต้องรับผิดชอบหลากหลายเพิ่มมากยิ่งขึ้น เนื่องจากประชาชนจะมีความต้องการที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้นทั้งทางด้านการศึกษาด้านสาธารณสุขโภชนาการ ด้านสาธารณสุข ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการท่องเที่ยว ฯลฯ ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมรับมือ รวมทั้งปรับเปลี่ยนบทบาทในการจัดทำบริการสาธารณะให้เป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับบริบทของความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นภายใต้ประเทศไทย 4.0 ดังกล่าวให้มากที่สุด ซึ่งจะมีส่วนสำคัญที่จะทำให้การขับเคลื่อนโมเดลการขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยนวัตกรรมเพื่อพัฒนาประเทศไทยสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนเกิดขึ้นได้อย่างเป็นรูปธรรมอย่างแท้จริงในอนาคตอันใกล้

ปัญหาความรุนแรงในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ปะทุขึ้นมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนสร้างความบอบช้ำแก่สังคมและเศรษฐกิจในพื้นที่ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการศึกษา การประกอบอาชีพสาธารณสุข สิ่งแวดล้อม กระบวนการยุติธรรมและด้านวัฒนธรรม ที่สำคัญปัญหาความรุนแรงก็ยังดำเนินต่อไปโดยไม่มีสัญญาณว่าจะยุติลงได้แต่อย่างใด แม้มีความพยายามที่จะกระจายอำนาจมายังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนก็ตาม แต่ความพยายามดังกล่าวก็ยังไม่บรรลุผลสำเร็จได้ในทางปฏิบัติโดยโครงการและกิจกรรมที่ดีที่สามารถยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนส่วนใหญ่กลับถูกจัดสรรไปยังองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดอื่น ๆ เพราะเห็นว่าพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังมีความรุนแรงหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าปัญหาความรุนแรงเป็นอุปสรรคที่สำคัญของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั่นเอง

การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเป็นกลไกในการยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ควรจะต้องมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างไรบ้าง ทั้งนี้เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอันเป็นหน่วยงานที่สำคัญใกล้ชิดกับประชาชนบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ และเข้าถึงประชาชนอย่างแท้จริงเพราะเชื่อว่าเมื่อประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ร่วมกันผลักดันและสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างแท้จริงแล้วจะสามารถแก้ไขปัญหาที่เป็นอุปสรรคได้

1. ปัญหาการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตในสามจังหวัดภาคใต้มีอุปสรรคเรื่องระเบียบ กฎเกณฑ์ คำสั่งในการดำเนินงานอันเนื่องมาจากการดำเนินการตามกฎระเบียบของหน่วยงานราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคมากเกินไป ปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนเป็นปัญหาที่ทำทนายและสะสมมานานจนถูกละเลยไม่ได้รับการแก้ไขอย่าง

จริงจัง หรือบางครั้งเป็นปัญหาที่เกินศักยภาพของท้องถิ่น ดังนั้น ควรปลดล็อกกฎระเบียบต่างๆ เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถเข้าไปแก้ปัญหาเรื่องคุณภาพชีวิตได้มากขึ้น รวมทั้งเพิ่มบทบาทและอิสระให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้มากกว่าปัจจุบัน เพราะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานที่สำคัญในการเชื่อมระหว่างรัฐกับประชาชนในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน และมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของพี่น้องประชาชนในพื้นที่อย่างชัดเจน และควรเป็นเรื่องของคนในท้องถิ่นที่จะต้องแก้ไขปัญหาด้วยตนเอง เนื่องจากท้องถิ่นเข้าใจปัญหา รู้ถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ รู้ถึงขนบธรรมเนียมประเพณีในการปฏิบัติให้กับพี่น้องประชาชนเป็นอย่างดี หน่วยงานราชการและภูมิภาคควรทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการแก้ไขปัญหาและควรลดบทบาท การกำกับดูแลของส่วนกลางจะเป็นหนทางหนึ่งในการที่จะทำให้การแก้ปัญหาของท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิตยังคงขาดงบประมาณในการดำเนินงาน งบประมาณในเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตจะต้องได้รับการจัดสรรอย่างเท่าเทียมกันและใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพ แม้ว่าจะมีความพยายามในการจัดเก็บเองหรือได้รับการจัดสรรมาจากหลายหน่วยงานก็ตาม แต่ปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีงบประมาณไม่เพียงพอในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ดังนั้น หน่วยงานภาครัฐและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องร่วมกันส่งเสริมและกระตุ้นให้มีการจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ นอกจากนี้สิ่งที่ต้องทำควบคู่กันไปด้วยการกับการเร่งหางบประมาณ คือ การให้ความรู้แก่พี่น้องประชาชนเรื่องการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อให้เข้าใจถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างยั่งยืนซึ่งเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องสร้างความเข้าใจสร้างความรู้ให้กับประชาชน

3. การขาดความชัดเจนในการกำหนดทิศทางของการกระจายอำนาจเพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในสามจังหวัดภาคใต้รวมทั้งการเมืองระดับชาติที่มีลักษณะ Monopoly ทำให้การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนสามจังหวัดภาคใต้ไม่ได้รับการพัฒนาเทียบเท่ากับภาคอื่น ๆ เพราะอำนาจของรัฐบาลกลางที่ไม่มีความจริงจังในการบริหารจัดการ ดังนั้น รัฐบาลควรเน้นเรื่องทิศทางของการพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ประชาชนในสามจังหวัดภาคใต้ให้มีความชัดเจนและดำเนินการด้วยความจริงจัง

4. เรื่องกระบวนการมีส่วนร่วมที่ต้องปลูกฝังกระบวนการมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนในการดำเนินงาน รวมทั้งการส่งเสริมการทำวิจัยการจัดทำฐานข้อมูลเพื่อเป็นเครื่องมือให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง ตรงเวลา และกระตุ้นให้ภาคประชาชนตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งต้องสร้างจิตสำนึกของความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นแก่ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

5. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังขาดทักษะในการบริหารงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิสัยทัศน์ของการพัฒนาองค์ความรู้เพื่อแก้ไขปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิตในระยะยาว รวมทั้งเปิดโอกาสให้มีการศึกษาหาความรู้แก่ตนเองและบุคลากรในหน่วยงาน ที่สำคัญต้องส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรของท้องถิ่นเพื่อรองรับการแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประสิทธิภาพ นอกจากนี้ผู้บริหารท้องถิ่นควรเร่งขจัดปัญหาความขัดแย้งในองค์กรระหว่างฝ่ายข้าราชการการเมืองและข้าราชการประจำในพื้นที่

6. การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ที่มีข้อเสนอแนะให้ยุบรวม (Amalgamation) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อผลประโยชน์ของคนในท้องถิ่นและช่วยทำให้มีฐานทรัพยากรในการบริหารงานมากขึ้น โดยอาจทำเป็นข้อเสนอของใจทางการคลังให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะดำเนินงานร่วมกันเป็น “สหการ” พร้อมกำหนดเป็นมาตรฐานในการให้บริการสาธารณะภายใต้ประโยชน์ของคนในท้องถิ่นร่วมกัน นอกจากนี้การที่ท้องถิ่นยุบรวมกันจะเป็นการรวมพลังกันท้องถิ่นให้เกิดความเข้มแข็ง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะไม่สามารถเข้มแข็งได้หากยังอยู่ภายใต้การพึ่งพิงจากหน่วยงานส่วนกลาง ดังนั้นการยุบรวมจึงเป็นข้อเสนอที่สำคัญในการผนึกกำลังในการยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในสาม จังหวัดชายแดนภาคใต้

ความไม่สงบที่เกิดขึ้นสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นปัญหาเรื้อรังที่เกิดขึ้นมายาวนาน จนถึงปัจจุบัน มีสาเหตุหลายประการโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำประวัติศาสตร์และศาสนามาเป็นเงื่อนไขประกอบกับปัญหาอื่น ๆ เช่น ปัญหาการเมืองระดับท้องถิ่น กลุ่มผู้มีอิทธิพล ธุรกิจผิดกฎหมายส่วนตัว ผลจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ส่งผลต่อความเชื่อมั่นในเจ้าหน้าที่ของรัฐ นอกจากการก่อความไม่สงบแล้ว ยังปรากฏการใช้ความรุนแรงที่เกิดจากแรงจูงใจส่วนบุคคล ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการสร้างสถานการณ์แต่ไม่สามารถให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่เนื่องจากความเกรงกลัวต่อความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในสามจังหวัด ได้แก่ จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส และจังหวัดสงขลา ซึ่งเกิดจากปัญหาความขัดแย้ง มีเหตุการณ์ประทุชร้ายต่อชีวิตของข้าราชการ พนักงานของรัฐ/เอกชนและราษฎร ด้วยอาวุธและของมีคมการลอบวางระเบิดและวางระเบิดมีเป้าหมายทั้งชีวิตและทรัพย์สินของทางราชการ รวมทั้งสถานที่บริการของเอกชนการลอบวางเพลิงทรัพย์สินของทางราชการ/เอกชน/ราษฎร/สถานที่สาธารณะการทำลายพืชสวนของราษฎร การก่อวินด้วยลอบราดน้ำมัน/วางระเบิดบนเส้นทางคมนาคม การลอบโจมตีเจ้าหน้าที่ขณะลาดตระเวนหรือขณะกำลังเดินทางไปยังที่เกิดเหตุด้วยระเบิดแสวงเครื่องนำแล้วตามด้วยการยิงด้วยอาวุธปืนเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน (ศูนย์เฝ้าระวังเชิงองค์ความรู้สถานการณ์ภาคใต้, 2555) ที่สำคัญคือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ก็ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ ความไม่สงบมาอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน

จังหวัดปัตตานีมี 12 อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดปัตตานีมี 133 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล 17 แห่งและองค์การบริหารส่วนตำบล 115 แห่ง (สำนักงานส่งเสริมการปกครองจังหวัดปัตตานี, 2561)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยมีความเห็นสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐที่จะนำปัจจัยธรรมชาติที่มีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นกับการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ 6 ด้าน มาพัฒนาท้องถิ่นกับการปฏิบัติงานของบุคลากรของเทศบาลได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณงามความดี 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความมีส่วนร่วม 5) หลักความรับผิดชอบ

6) หลักความคุ้มค่าและใช้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ให้เป็นประโยชน์ในระดับนโยบาย พร้อมนำผลการวิจัยเสนอต่อองค์การที่เกี่ยวข้องและนำผลการวิจัยครั้งนี้มาปรับทิศทางการแก้ไขปัญหาการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในสามจังหวัดปัตตานีต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดปัตตานี
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อการการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดปัตตานี

สมมติฐานของการวิจัย

1. หลักธรรมาภิบาลด้านหลักนิติธรรม ส่งผลต่อการการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดปัตตานี
2. หลักธรรมาภิบาลด้านหลักคุณงามความดี ส่งผลต่อการการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดปัตตานี
3. หลักธรรมาภิบาลด้านหลักความโปร่งใส ส่งผลต่อการการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดปัตตานี
4. หลักธรรมาภิบาลด้านหลักความมีส่วนร่วม ส่งผลต่อการการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดปัตตานี
5. หลักธรรมาภิบาลด้านหลักความพร้อมรับผิด ส่งผลต่อการการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดปัตตานี
6. หลักธรรมาภิบาลด้านหลักความคุ้มค่า ส่งผลต่อการการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดปัตตานี

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตเนื้อหา

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน ได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณงามความดี 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักความมีส่วนร่วม 5) หลักความพร้อมรับผิด 6) หลักความคุ้มค่าและความคิดเห็นของประชาชนต่อการการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรักษาความปลอดภัยและเสริมสร้างสันติสุข 2) ด้านพัฒนาเมืองและเศรษฐกิจ 3) การบริหารและการจัดการในแนวทางกตัญญูนิยม 4) นโยบายการบริหารทรัพยากรมนุษย์ 5) การพัฒนาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง ที่อยู่ในจังหวัดปัตตานี รวมทั้งหมด จำนวน 171,346 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลที่อยู่ในจังหวัดปัตตานี จำนวน 400 คน และการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัย ใช้แบบสัมภาษณ์ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กำนันที่อยู่ในเขตทุก ๆ เทศบาลในจังหวัดปัตตานี จำนวน 17 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ขอบเขตของเทศบาล ที่อยู่ในจังหวัดปัตตานี

ขอบเขตด้านเวลา

การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการ เดือนตุลาคม 2562 ถึง เดือน กุมภาพันธ์ 2563

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง ที่อยู่ในจังหวัดปัตตานีรวมทั้งหมด จำนวน 130,995 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปี ขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ของเทศบาลที่อยู่ในจังหวัดปัตตานี จำนวน 400 คน ได้มาจากการแทนค่าสูตรของ Taro Yamane (Yamane, 1973 : 725) และการวิจัยเชิงคุณภาพผู้วิจัย ใช้แบบสัมภาษณ์ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กำนันที่อยู่ในเขตทุก ๆ เทศบาลในจังหวัดปัตตานี จำนวน 17 คน โดยเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ ในการวิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ และรายได้ต่อเดือน ตอนที่ 2 เป็นการสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน ได้แก่ 1) หลักนิติธรรม 2) หลักคุณงามความดี 3) หลักความโปร่งใส 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักความพร้อมรับผิด 6) หลักความคุ้มค่า

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลนั้น มีลักษณะเป็นแบบ Rating Scale การประเมินค่าด้วยการตรวจสอบรายการ (check list) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์และความหมายของคำถามดังนี้

5	หมายถึง	มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความคิดเห็นระดับมาก
3	หมายถึง	มีความคิดเห็นระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีความคิดเห็นระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

รายละเอียดของข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล 6 ด้านจำนวน 36 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านหลักนิติธรรม 2) ด้านหลักคุณงามความดี 3) ด้านหลักความโปร่งใส 4) ด้านหลักการมีส่วนร่วม 5) ด้านหลักความพร้อมรับผิด 6) ด้านหลักความคุ้มค่า

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดปัตตานี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการรักษาความปลอดภัยและเสริมสร้างสันติสุข 2) ด้านพัฒนาเมืองและเศรษฐกิจ 3) ด้านการบริหารและการจัดการในแนวทางกตัญญูนิยม 4) ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ 5) ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์และความหมายของคำถาม ดังนี้

5 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับมาก

3 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับน้อย

1 หมายถึง มีความคิดเห็นระดับน้อยที่สุด

รายละเอียดข้อคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดปัตตานี 5 ด้าน มีจำนวน 25 ข้อ ดังนี้ 1) ด้านการรักษาความปลอดภัยและเสริมสร้างสันติสุข 2) ด้านพัฒนาเมืองและเศรษฐกิจ 3) ด้านการบริหารและการจัดการในแนวทางกตัญญูนิยม 4) ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ 5) ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม

การสร้างและการทดสอบเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม ผู้วิจัย มีแนวทางการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษา เอกสาร แนวความคิดที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ โดยศึกษาจากเอกสารวารสาร บทความ ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. พิจารณาลักษณะคำถามที่ใช้ถาม จะคำนึงถึงลักษณะของข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และร่างแบบสอบถามโดยให้ข้อคำถามอยู่ในขอบเขตของเนื้อหาที่กำหนด แล้วตรวจสอบว่าจะได้คำตอบที่สามารถตอบวัตถุประสงค์การวิจัยได้หรือไม่ ซึ่งเป็นการสอบถามความคิดเห็นหลักธรรมาภิบาล 6 ด้าน จำนวน 36 ข้อ และเป็นแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานท้องถิ่น 5 ด้าน จำนวน 25 ข้อ รวมเป็นจำนวน 61 ข้อ

3. ภายหลังจากร่างแบบสอบถาม ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้องและความชัดเจนของภาษา

4. นำแบบสอบถามที่วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวความคิดการศึกษาวิจัย นำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความสอดคล้องของเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาและพิจารณาให้ความเห็นในด้านความตรงตามเนื้อหา และความถูกต้องในการใช้ภาษา โดยใช้แบบประเมินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ โดย

ผลการตรวจสอบข้อคำถามตรงกับจุดประสงค์ในการศึกษาผ่านเกณฑ์ทุกข้อ โดยมีค่า IOC เท่ากับ .72

การวิเคราะห์ข้อมูล

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ (percentage)

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean : $\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

ส่วนที่ 3 วิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาล โดยใช้สถิติหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (correlation) การวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่เข้าสมการ (stepwise multiple regression analysis)

การวิจัยเชิงคุณภาพ

ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้อาศัยขั้นตอนการวิจัยเชิงคุณภาพประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การตั้งคำถามทั่วไป
2. การคัดเลือกสถานที่และบุคคล
3. วิธีเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ผู้ให้ข่าว สำคัญ โดยวิธีการจดบันทึกภาคสนาม
4. การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลจากคำให้สัมภาษณ์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ผู้วิจัยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างทำการสัมภาษณ์เจาะลึก เพื่อใช้ในการศึกษาครั้งนี้โดยเลือกแบบเจาะจงเป็นตัวแทนประชากรทั้งหมดได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 17 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง คือ

1. กำนันในเขตเทศบาลเมืองตะลุมพุก
2. กำนันในเขตเทศบาลตำบลเตราะบอน
3. กำนันในเขตเทศบาลเมืองปัตตานี
4. กำนันในเขตเทศบาลตำบลสุระมิแล
5. กำนันในเขตเทศบาลตำบลโคกโพธิ์
6. กำนันในเขตเทศบาลตำบลนาประดู่
7. กำนันในเขตเทศบาลตำบลมะกรูด
8. กำนันในเขตเทศบาลตำบลตอหลัง
9. กำนันในเขตเทศบาลตำบลต้นหยง

10. กำนันในเขตเทศบาลตำบลบางปู
11. กำนันในเขตเทศบาลตำบลยะหริ่ง
12. กำนันในเขตเทศบาลตำบลบ่อทอง
13. กำนันในเขตเทศบาลตำบลหนองจิก
14. กำนันในเขตเทศบาลตำบลมายน
15. กำนันในเขตเทศบาลตำบลยะรัง
16. กำนันในเขตเทศบาลตำบลปะนาเระ
17. กำนันในเขตเทศบาลตำบลพ้อมิ่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเชิงคุณภาพครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เครื่องมือ คือ แบบสัมภาษณ์เจาะลึก สัมภาษณ์

ผู้ให้ข้อมูล

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลสรุปที่ได้จากการสัมภาษณ์ทั่วไป เสนอเป็นเอกสารถอดความต่อผู้ให้ข้อมูลสำคัญแต่ละท่านเพื่อพิจารณาความถูกต้องของข้อมูล หลังจากนั้นได้ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกแต่ละประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมด เป็นการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) โดยการอธิบายตีความข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกและการสำรวจ โดยการวิเคราะห์ข้อค้นพบและบทสรุปเรียงลำดับความสำคัญของวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สรุปผลการวิจัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	223	55.80
หญิง	177	44.20
รวม	400	100.00
อายุ		
20 - 30 ปี	70	16.00
31 - 40 ปี	99	22.60
41 - 50 ปี	217	49.70
51 ปี ขึ้นไป	51	11.70
รวม	400	100.00

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	38	9.50
มัธยมศึกษา	210	52.50
ปวช./ปวส.	140	35.00
ปริญญาตรีขึ้นไป	12	3.00
รวม	342	100.00
อาชีพ		
ข้าราชการ	39	9.80
ค้าขาย	98	24.50
รับจ้างทั่วไป	36	9.00
เกษตรกรกรรม	227	56.70
รวม	342	100.00
รายได้		
ต่ำกว่า 5,000 บาท	63	15.80
5,001-10,000 บาท	175	43.70
10,001-15,000 บาท	116	29.00
15,001 บาทขึ้นไป	46	11.50
รวม	342	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 223 คน คิดเป็นร้อยละ 55.8 เพศหญิง จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 44.2 มีอายุระหว่าง 41-50 ปี มีมากที่สุด จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 49.7 รองลงมาคือ ช่วงอายุ 31-40 ปี จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 22.6 มีการศึกษา ระดับมัธยมศึกษา จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 52.5 รองลงมาคือ ระดับ ปวช./ปวส. จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 35 ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 56.7 รองลงมาคือ ค้าขาย จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 24.5 มีรายได้ 5,001-10,000 บาท จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7 รองลงมาคือ 10,001-15,000 บาท จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 29

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการ
บริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวม

ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงาน ตามหลักธรรมาภิบาล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านหลักนิติธรรม	4.18	.39	มาก	1
2. ด้านหลักคุณงามความดี	3.96	.44	มาก	2
3. ด้านหลักความโปร่งใส	3.85	.13	มาก	3
4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม	3.76	.50	มาก	4
5. ด้านหลักความพร้อมรับผิด	3.69	.57	มาก	6
6. ด้านหลักความคุ้มค่า	3.74	.47	มาก	5
รวม	3.71	.32	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.86$, S.D.=.32) เมื่อพิจารณารายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านหลักนิติธรรม ($\bar{X}=4.18$, S.D.=.39) ด้านหลักคุณงามความดี ($\bar{X}=3.96$, S.D.=.44) ด้านหลักความโปร่งใส ($\bar{X}=3.85$, S.D.=.13) ด้านหลักการมีส่วนร่วม ($\bar{X}=3.76$, S.D.=.50) ด้านหลักความคุ้มค่า ($\bar{X}=3.74$, S.D.=.47) และด้านหลักความพร้อมรับผิด ($\bar{X}=3.69$, S.D.=.57)

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชน
ต่อการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดปัตตานี โดยรวม

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการการพัฒนาท้องถิ่นของ เทศบาลในจังหวัดปัตตานี	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	ลำดับที่
1. ด้านการรักษาความปลอดภัยและเสริมสร้างสันติสุข	3.96	.50	มาก	1
2. ด้านพัฒนาเมืองและเศรษฐกิจ	3.74	.46	มาก	2
3. ด้านการบริหารและการจัดการในแนวทางกตัญญูนิยม	3.67	.49	มาก	3
4. ด้านนโยบายการบริหารทรัพยากรมนุษย์	3.61	.62	มาก	4
5. ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	3.15	.50	ปานกลาง	5
รวม	3.64	.45	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดปัตตานี โดยรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.64$, S.D.=.45) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการรักษาความปลอดภัยและเสริมสร้างสันติสุข อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.96$, S.D.=.50) ด้านพัฒนาเมืองและเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.74$, S.D.=.46) ด้านการบริหารและการจัดการในแนวทางกตัญญูนิยม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$

=3.67, S.D.=.49) ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ =3.61, S.D.=.62) และด้านการพัฒนาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =3.15, S.D.=.50)

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นเทศบาลในจังหวัดปัตตานี โดยใช้สถิติวิเคราะห์ค่าถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) โดยวิธี Stepwise

ตารางที่ 4 การตรวจสอบความสัมพันธ์ร่วมเชิงเส้น (Multi Collinearity) ของการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อการบริหารงานท้องถิ่นของเทศบาล ในจังหวัดปัตตานี

ตัวแปร	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
1. ด้านด้านหลักนิติธรรม (X_1)	.58	1.70
2. ด้านด้านหลักคุณงามความดี (X_2)	.39	2.55
3. ด้านหลักความโปร่งใส (X_3)	.38	2.57
4. ด้านหลักความมีส่วนร่วม (X_4)	.68	1.45
5. ด้านหลักความพร้อมรับผิด (X_5)	.56	1.77
6. ด้านหลักความคุ้มค่า (X_6)	.76	1.30

ตารางที่ 4 พบว่า มีค่า VIF อยู่ระหว่าง 1.30 – 2.57 ซึ่งมีค่าไม่สูงนักจึงไม่เกิดปัญหา Multi collinearity อย่างรุนแรง เพราะถ้าค่า VIF มีค่ามากกว่า 10 พิจารณาได้ว่าเกิดปัญหา Multi collinearity อย่างรุนแรง ดังนั้นตัวแปรที่ได้สามารถนำไปวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณต่อไปได้

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อการบริหารงานท้องถิ่นของเทศบาล ในจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวม (Y)

องค์ประกอบ	B	β	t	Sig.
CONSTANT	2.31			
ด้านหลักความพร้อมรับผิด (X_5)	.60	.76	24.16	.00
ด้านหลักความมีส่วนร่วม (X_4)	.38	.46	16.02	.00
ด้านหลักความคุ้มค่า (X_6)	.35	.32	11.91	.00

R = .86 F = 65.62 Sig = .00 R² = .75

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อการบริหารงานท้องถิ่นของเทศบาล ในจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวม (Y) คือ ด้านหลักความพร้อมรับผิด (X_5) ด้านหลักความมีส่วนร่วม (X_4) และด้านหลักความคุ้มค่า (X_6) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย .60 , .38 และ .35 ค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนาย (R²) เท่ากับ .75 สามารถทำนาย

การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อการบริหารงานท้องถิ่นของเทศบาล ในจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวม ได้ร้อยละ 75.50

สมการที่ได้จากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้ามาสมการ มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถเขียนสมการการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 2.31 + .60 (X_5) + .38 (X_4) + .35 (X_6)$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .76 (X_5) + .46 (X_4) + .32 (X_6)$$

สรุปข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ภาพรวมจากการสัมภาษณ์ พบว่า ประเด็นด้านสุขภาพอนามัย สุขภาพจิต และด้านความสัมพันธ์ทางสังคม กว่ร้อยละ 80 ของผู้ให้ข้อมูลเห็นตรงกันว่าสุขภาพกายและสุขภาพจิตของประชาชนอยู่ในระดับปกติ กล่าวคือ ไม่ได้รับรายงานว่ามีอาการป่วยอย่างรุนแรง โดยทั่วไปมีอาการเจ็บปวดตามร่างกายเนื่องจากเป็นผู้สูงอายุ มีอาการเป็นไข้ตัวร้อนเนื่องจากอากาศเปลี่ยนแปลงด้านสภาพจิตใจผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นว่าประชาชนมีสุขภาพจิตดีโดยสังเกตเห็นได้จากการพูดคุยเรื่องสนุกสนานและยิ้มหัวเราะทุกครั้งเมื่อเข้าเยี่ยมประชาชนตามหมู่บ้าน เมื่อกล่าวถึงความสัมพันธ์ทางสังคม ผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่าประชาชนมีความสัมพันธ์กันดี ไม่มีเรื่องทะเลาะวิวาทรุนแรง ส่วนใหญ่ที่พบก็มีเพียงการมีปากเสียงกันบ้างเล็กน้อย นอกจากนี้ยังพบว่ามีการทำงานร่วมกันเพื่อส่วนอยู่เสมอทุกครั้งที่ทางราชการขอความร่วมมือ และหรือหน่วยงานบริการสุขภาพมีการจัดงาน

ประเด็นเรื่อง สิ่งแวดล้อมและคุณธรรม พบว่ากว่าร้อยละ 70 ให้ข้อมูลว่าประชาชนพอใจกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นอยู่ ชอบอยู่กับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มีต้นไม้และอากาศดี ด้านคุณธรรมผู้ให้ข้อมูลกล่าวถึงการแสดงออกของชาวบ้านในการช่วยเหลือกัน กล่าวถึงกรณีที่ชาวบ้านช่วยเหลือผู้ยากไร้ คนพิการ ซึ่งไม่ได้เป็นญาติหรือคนรู้จัก ก็พบว่ามี การให้การช่วยเหลือกันอยู่เสมอ ซึ่งเป็นหลักฐานแสดงให้เห็นถึงความมีคุณธรรมของสังคม

ประเด็นเรื่องเศรษฐกิจ พบว่าผู้ให้ข้อมูลกว่าร้อยละ 70 ให้ข้อมูลคล้าย ๆ กันคือ ชาวบ้านดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ปลูกผักกินเอง มีเหลือก็ขาย แม้รายได้ไม่มากแต่การใช้ชีวิตที่เรียบง่ายทำให้ไม่ต้องมีค่าใช้จ่ายมากทำให้สามารถอยู่ได้อย่างไม่มีปัญหา

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อการบริหารงานท้องถิ่นของเทศบาล ในจังหวัดปัตตานี ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านหลักนิติธรรม ด้านหลักคุณงามความดี ด้านหลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความคุ้มค่า และด้านหลักความพร้อมรับผิด สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ กมลลักษณ์ ธนानันต์เมธี (2559) อิทธิพลของธรร

มาภิบาลและวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบล ในเขตภาคเหนือของประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า ระดับค่าเฉลี่ยของธรรมาภิบาล วัฒนธรรมองค์การและประสิทธิผลองค์การขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตภาคเหนือ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับสูง และบรรดพงศ์ วงษ์สวัสดิ์ และเอนก นอบเผือก (2561) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านางงาม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านางงาม มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายด้านดังนี้

1. ด้านหลักนิติธรรม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการใช้อำนาจตามกฎหมายระเบียบ ข้อบังคับขององค์กรในการบริหารงานด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก มีการปรับปรุงระเบียบ ข้อบังคับให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก มีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ข่าวสาร และข้อมูลข่าวสาร ที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน อยู่ในระดับมาก เปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับต่างๆที่จะมีผลบังคับใช้กับ ชุมชน/หมู่บ้าน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ Mendoza (2000) ศึกษาวิจัยและได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในประเทศฟิลิปปินส์ องค์ประกอบธรรมาภิบาล คือ ความรับผิดชอบต่อความต้องการของประชาชนและความสามารถในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของรัฐได้ คุณภาพของความโปร่งใสในการดำเนินงานทุกอย่างของรัฐและความสามารถในการให้บริการข้อมูลที่ถูกต้องและรวดเร็วของหน่วยงานของรัฐ ระดับและคุณภาพของการให้บริการประชาชนภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่ การให้ความสำคัญกับผลการดำเนินงานและเจตนาของทรัพยากร การประสานงานและความร่วมมือของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการบริการที่ดีแก่ประชาชน ความคงเส้นคงวาและความยุติธรรมในการปฏิบัติทางกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน มีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางและมอบอำนาจตามสัดส่วนของหน้าที่รับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก และหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการบริหารจัดการของเครือข่ายมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

2. ด้านหลักคุณความดีงาม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการบริหารงานด้วยความเป็นธรรม เสมอภาค และไม่เลือกปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ บรรดพงศ์ วงษ์สวัสดิ์ และเอนก นอบเผือก (2561) การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลขององค์การบริหารส่วนตำบลท่านางงาม ผลการวิจัยการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก ด้านหลักคุณธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ มีความสุภาพอ่อนโยนและมีไมตรีจิตพร้อมให้บริการกับประชาชน อยู่ในระดับมาก เมื่อเจ้าหน้าที่ของเทศบาลกระทำความผิดทางวินัย เทศบาลสอบสวนและพิจารณาโทษด้วยความเป็นธรรม อยู่ในระดับมาก เจ้าหน้าที่ของเทศบาลปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็ม ความสามารถ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการและประชาชน อยู่ในระดับมาก มีการบริหารงานโดยคำนึงถึงบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ได้รับการปฏิบัติอย่างทัดเทียมกัน อยู่ในระดับมาก และเจ้าหน้าที่ของเทศบาลมีการตอบสนองความต้องการของประชาชน เช่น การอำนวยความสะดวก ให้กับประชาชน อย่างเสมอภาค อยู่ในระดับมาก

3. ด้านหลักความโปร่งใส อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีกระบวนการ

ทำงานที่เปิดเผยตรงไปตรงมา สามารถตรวจสอบได้และสามารถชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัย อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สถาบันพระปกเกล้า (2552) ได้จัดทำตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขึ้นด้านหลักคุณธรรมประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ คือ 1) ปลอดจากการทุจริต 2) ปลอดจากการทำผิดวินัย 3) การปลอดจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพนิยมและจรรยาบรรณ และ 4) ความเป็นกลางของผู้บริหาร มีระบบการตรวจสอบการทำงานภายในหน่วยงาน อยู่ในระดับมาก มีการสื่อสารหรือแจ้งข้อมูลที่จำเป็นและเป็นประโยชน์ในการทำงานอย่างสม่ำเสมอและถูกต้อง อยู่ในระดับมาก มีการเผยแพร่ข้อมูลของหน่วยงานอย่างเปิดเผย และเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างเสรีตามความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก เทศบาลเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สำคัญที่ประชาชนควรรู้ เช่น ข้อบังคับ เทศบาล ข้อบัญญัติ งบประมาณ และข้อมูลการจัดซื้อ-จัดจ้าง อยู่ในระดับมาก และบุคลากรสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารขององค์กรได้อย่างทั่วถึง และข้อมูลมีความถูกต้อง อยู่ในระดับมาก

4. ด้านหลักการมีส่วนร่วม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า เปิดโอกาสให้บุคลากรได้เข้าร่วมในการรับรู้เรียนรู้ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะร่วมเสนอปัญหา/ประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง อยู่ในระดับมาก ปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและกระบวนการพัฒนา แผนงานหรืองานด้านต่างๆ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ชาติขายนรเศรษฐาภรณ์ (2545) เสนอเรื่อง ธรรมาภิบาลในความหมายของภาครัฐ เอกชน และประชาชน : กรณีโครงการโรงไฟฟ้าพลังความร้อนถ่านหิน หิน กรูด ต่อจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยประยุกต์แนวคิดธรรมาภิบาลในการอธิบายปรากฏการณ์ความขัดแย้งของกรณีกล่าวทั้งนี้ เพื่อพัฒนาแบบจำลองเชิงปฏิบัติการและข้อเสนอเชิงทฤษฎี สำหรับแนวคิดธรรมาภิบาลในสังคมไทย โดยผู้วิจัยใช้องค์ประกอบธรรมาภิบาล 8 ประการ คือ หลักนิติธรรม ความรับผิดชอบ ความโปร่งใส การตรวจสอบได้ ความคุ้มค่า การมีส่วนร่วม ความเสมอภาค และฉันทานุมัติมาเป็นกรอบในการวิจัย พบว่า หลักการมีส่วนร่วม คือ หัวใจของภาคประชาชน ในการที่จะสร้างธรรมาภิบาล ภาคประชาชนเห็นว่า ประชาชนควรได้รับโอกาสมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ไม่ว่าจะป็นขั้นตอนของการกำหนดนโยบายขั้นตอนของการดำเนินการโครงการ จากการวิเคราะห์ปรากฏการณ์กรณีหินกรูดในทัศนะของภาคประชาชนแล้ว หลักอื่น ๆ ที่เป็นองค์ประกอบของการสร้างธรรมาภิบาลเป็นส่วนประกอบที่อยู่รอบหลักการมีส่วนร่วมเท่านั้น พบว่า เทศบาลมีกิจกรรมสนับสนุน การมีส่วนร่วมของประชาชน อยู่ในระดับมาก รับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อร่วมคิดแนวทาง หรือร่วมการแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับมาก มีการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย) และนำไปปรับปรุงการบริหารงาน อยู่ในระดับปานกลาง และเทศบาลมีการตอบสนองและ นำความคิดเห็นที่รับฟังมาใช้ในการตัดสินใจหรือปรับปรุงการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง

5. ด้านหลักความพร้อมรับผิด อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า หน่วยงานมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่ร่วมดำเนินการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก มีการปรับระดับขั้นของการบริหารเพื่อให้เอื้อต่อการเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสาร อยู่ในระดับมาก จัดโครงสร้าง

องค์การที่เอื้อต่อการ เรียนรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ของบุคลากร อยู่ในระดับมาก มีการกระจายอำนาจจากส่วนกลางและมอบอำนาจตามสัดส่วนของหน้าที่รับผิดชอบ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ วิชิต หล่อจิระชุนท์กุล และคนอื่น ๆ (2549) ได้ทำการพัฒนาตัวชี้วัดธรรมาภิบาล เพื่อการบริหารราชการแผ่นดินในส่วนภูมิภาคใช้ระเบียบวิธีวิจัยหลากหลาย เช่น การศึกษาจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐ และการสอบถามประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ผลการศึกษา พบว่า มิติธรรมาภิบาลที่เหมาะสมสำหรับการบริหารราชการแผ่นดินในส่วนภูมิภาค มี 4 มิติหลัก ได้แก่ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ความรับผิดชอบในผลงาน และความเสมอภาคในการบังคับใช้กฎหมาย และหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบการบริหารจัดการของเครือข่ายมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

6. ด้านหลักความคุ้มค่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า การให้บริการของเทศบาลมีมาตรฐาน สะดวก รวดเร็ว คุ้มค่า อยู่ในระดับมาก เทศบาลมีการใช้จ่าย งบประมาณตรงกับปัญหาและความต้องการของประชาชน อยู่ในระดับมาก มีการบริหารจัดการที่ได้ผลงานที่คุ้มค่า เมื่อเทียบกับเป้าหมาย งบประมาณ และเวลาที่ใช้ไป อยู่ในระดับมาก เทศบาลมีการจัดสรรงบประมาณพัฒนาชุมชนครอบคลุมทุกด้าน อยู่ในระดับมาก มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน อยู่ในระดับมาก และเจ้าหน้าที่ของเทศบาลเมื่อมีการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ สถาบันพระปกเกล้า (2552) ได้จัดทำตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขึ้นด้าน หลักความคุ้มค่า ประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 องค์ประกอบคือ 1) การประหยัด 2) การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด 3) มีศักยภาพในการแข่งขันโดยมี 12 องค์ประกอบย่อย

ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดปัตตานี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการรักษาความปลอดภัยและเสริมสร้างสันติสุข อยู่ในระดับมาก ด้านพัฒนาเมืองและเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารและการจัดการในแนวทางกตัญญูนิยม อยู่ในระดับมาก ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับมาก และด้านการพัฒนาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง จำแนกเป็นรายด้านดังนี้

1. ด้านการรักษาความปลอดภัยและเสริมสร้างสันติสุข อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า บุคลากรเทศบาลมีความรู้ ความสามารถในการให้บริการ สามารถตอบคำถาม ชี้แจงข้อสงสัยให้ความรู้ที่เป็นประโยชน์ ช่วยแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง และน่าเชื่อถือ อยู่ในระดับมาก ประชาชนมีความมั่นใจในความปลอดภัยและเกิดความสุข อยู่ในระดับมาก บุคลากรเทศบาลใช้กิจกรรมายาท สุภาพ และเป็นมิตรกับประชาชน อยู่ในระดับมาก บุคลากรเทศบาลมีความเต็มใจ ยิ้มแย้มแจ่มใสและความพร้อมในการให้บริการ อยู่ในระดับมาก และบุคลากรเทศบาลมีจำนวนเพียงพอในการอำนวยความสะดวกและสามารถจัดเวรยามดูแลความปลอดภัยให้กับประชาชน อยู่ในระดับมาก สถาบันพระปกเกล้า (2552) ได้จัดทำตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขึ้นด้านหลักคุณธรรมประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ คือ 1) ปลอดภัยจากทุจริต 2) ปลอดภัยจากการทำผิดวินัย 3) การปลอดภัยจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพนิยมและจรรยาบรรณ และ 4) ความเป็นกลางของผู้บริหาร และมีองค์ประกอบย่อย 14 องค์ประกอบ

2. ด้านพัฒนาเมืองและเศรษฐกิจ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการจัดปลูกจิตสำนึก คุณธรรมและจริยธรรมของนักรการเมือง สอดคล้องกับ สถาบันพระปกเกล้า (2552) ได้จัดทำตัวชี้วัดการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลขึ้นด้านหลักคุณธรรมประกอบด้วย องค์ประกอบหลัก 4 องค์ประกอบ คือ 1) ปลอดจากการทุจริต 2) ปลอดจากการทำผิดวินัย 3) การปลอดจากการทำผิดมาตรฐานวิชาชีพนิยมและจรรยาบรรณ และ 4) ความเป็นกลางของผู้บริหาร และมีองค์ประกอบย่อย 14 องค์ประกอบ เพื่อเป็นตัวอย่างให้กับประชาชน อยู่ในระดับมาก มีการจัดควบคุมแหล่งอบายมุข เช่น บ่อนการพนัน หวยเถื่อน บาร์เบียร์ เป็นต้น อยู่ในระดับมาก มีการอบรมให้ความรู้ทางด้านการเมืองและความขัดแย้งทางการเมือง อยู่ในระดับมาก เทศบาลมีการจัดตั้งกองทุนดอกเบี้ยดำให้ผู้ขาดแคลนเงินทุน/ภาระหนี้สิน อยู่ในระดับมาก และเทศบาลมีการจัดพัฒนาอาชีพความเป็นอยู่ให้กับประชาชน อยู่ในระดับมาก

3. ด้านการบริหารและการจัดการในแนวทางกตัญญูนิยม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ส่งเสริมความภาคภูมิใจในความเป็นไทย เห็นคุณค่าภูมิปัญญาไทย นิยมไทยและดำรงไว้ซึ่งความเป็นไทย อยู่ในระดับมาก กำหนดมาตรการเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมในพื้นที่ อยู่ในระดับมาก ปลูกจิตคนให้มีความเมตตากรุณา โอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และไม่เห็นแก่ตัว อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ Mendoza (2000) ได้ทำการศึกษาวิจัยและได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในประเทศฟิลิปปินส์ โดยนำมาช่วยในการปฏิรูปภาครัฐ หลักภาวะวิกฤติในภูมิภาคเอเชีย พบว่า ความคงเส้นคงวาและความยุติธรรมในการปฏิบัติทางกฎหมาย กฎระเบียบ และนโยบาย มีการปลูกฝัง สร้างค่านิยมให้บุคลากรและประชาชนมีความรักสามัคคี อยู่ในระดับมาก และปลูกฝังให้ประชาชนมีความรักในถิ่นที่อยู่อาศัย อยู่ในระดับมาก

4. ด้านนโยบายการบริหารทรัพยากรมนุษย์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีการจัดทำแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนร่วมกัน อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ Mendoza (2000) ได้ทำการศึกษาวิจัยและได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในประเทศฟิลิปปินส์ โดยนำมาช่วยในการปฏิรูปภาครัฐ หลักภาวะวิกฤติในภูมิภาคเอเชีย ศักยภาพและความเป็นไปได้ของการบริหารของหน่วยงาน มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ขององค์การที่ชัดเจนร่วมกัน อยู่ในระดับมาก มีการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อยู่ในระดับมาก มีการกำหนดปรัชญา นโยบายและเป้าหมายองค์การที่ชัดเจนร่วมกัน อยู่ในระดับปานกลาง และมีการจัดทำวิสัยทัศน์ขององค์การที่ชัดเจนร่วมกัน อยู่ในระดับปานกลาง

5. ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ควบคุมดูแลรับผิดชอบการปฏิบัติงานในหน้าที่ของแผนงานสาธารณสุขและอนามัยสิ่งแวดล้อม อยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ Mendoza (2000) ได้ทำการศึกษาวิจัยและได้นำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในประเทศฟิลิปปินส์ โดยนำมาช่วยในการปฏิรูปภาครัฐ หลักภาวะวิกฤติในภูมิภาคเอเชีย พบว่า การพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน

6. งานป้องกันการติดยาเสพติดและสารเสพติด อยู่ในระดับปานกลาง เทศบาลจัดทำแผนโครงการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ อยู่ในระดับปานกลาง งานป้องกันควบคุมโรคติดต่อ อยู่ในระดับปานกลาง และงานป้องกันควบคุมแก้ไขเหตุรำคาญและมลภาวะ อยู่ในระดับมาก

7. การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อการการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดปัตตานี คือ ด้านหลักความพร้อมรับผิด ด้านหลักความมีส่วนร่วม และด้านหลักความคุ้มค่า โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย .60 , .38 และ .35 ค่าสัมประสิทธิ์ในการทำนาย (R2) เท่ากับ .75 สามารถทำนายการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อการบริหารงานท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดปัตตานี โดยภาพรวม ได้ร้อยละ 75.50

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการสร้างเครือข่ายการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับรางวัลธรรมาภิบาลให้เป็นต้นแบบในการสร้างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นให้มีการบริหารจัดการที่ดี และสามารถเข้าสู่การประกวด และขยายผลเป็นต้นแบบต่อไป
2. ควรมีการติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการนำหลักธรรมาภิบาลไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน พร้อมทั้งให้รางวัลเป็นการให้เกียรติซึ่งกันและกัน
3. หน่วยงานหรือองค์กรที่ดำเนินการจัดประกวดกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรกำหนดหลักเกณฑ์การ ให้รางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในมิติการนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารงานอย่างเป็นรูปธรรม
4. การสร้างหลักนิติธรรม หลักคุณงามความดี หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลักความคุ้มค่า และหลักความพร้อมรับผิด ในองค์กรนั้น ต้องมีการสร้างการยอมรับ ของผู้นำแต่ละแห่งทุก ๆ องค์กร ให้มีความรู้ ความเข้าใจในประโยชน์ที่ได้จากการนำหลักธรรมาภิบาลไปปฏิบัติ โดยเฉพาะผู้นำต้องเป็นแบบอย่างที่ดี ถือว่าเป็นสิ่งเร้าสำคัญที่นำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง และการการพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลในจังหวัดปัตตานี ต้องมีการปฏิบัติ การรักษาความปลอดภัยและเสริมสร้างสันติสุข พัฒนาเมืองและเศรษฐกิจ การบริหารและการจัดการในแนวทางการกตัญญูนิยม นโยบายการบริหารทรัพยากรมนุษย์ และการพัฒนาสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ต้องให้ครบองค์ประกอบดังกล่าวนี้

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล พร้อมทั้งแนวทางการดำเนินงานที่เหมาะสม
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการภาครัฐกับองค์กรอื่นๆ ถึงวิธีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ และการสนับสนุนของภาครัฐกับองค์กรอื่น ๆ เพื่อเชื่อมโยงวิธีการวางรากฐานการบริหารจัดการที่ดีในองค์กรอย่างเป็นระบบและเกิดความต่อเนื่อง

บรรณานุกรม

กมลลักษณ์ ธนानันต์เมธี. (2559). “อิทธิพลของธรรมาภิบาลและวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กรขององค์กรบริหารส่วนตำบล ในเขตภาคเหนือของประเทศไทย”. วารสารสมาคมนักวิจัย. ปีที่ 21 ฉบับที่ 1. หน้า 135.

ชาติชาย นรเศรษฐาภรณ์. (2545). **ธรรมาภิบาลในความหมายของภาครัฐเอกชน และประชาชน : กรณีโครงการโรงไฟฟ้าพลังความรู้อ่านหิน หินกรุด**. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญารัฐศาสตร ดุษฎีบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธรรตพงศ์ วงษ์สวัสดิ์ และเอนก นอบเผือก. (2561). “การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลของ องค์การบริหารส่วนตำบลท่านางงาม อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก.” **วารสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา**. ปีที่ 13 ฉบับที่ 1. หน้า 129.

วิจิต หล่อจีระชุมณฑ์กุล และคนอื่น ๆ (2549). **รายงานการศึกษาการพัฒนาตัวชี้วัดธรรมาภิบาล เพื่อการบริหารราชการแผ่นดินในส่วนภูมิภาค**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพัฒนาบริหาร ศาสตร์.

สถาบันพระปกเกล้า. (2552). **ทศธรรม: ตัวชี้วัดการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี**. กรุงเทพมหานคร : สถาบันพระปกเกล้า.

Mendoza, M.L. (2000). “Measures of Good Governance in the Philippine Public S Sector”. **Paper Prepared for Asia Pacific Governance 2000**. 27 – 28 April, at Sheraton Hotel, Brisbane, Queensland, Australia.

Taro Yamane. (1973). **Statistics: An Introductory Analysis**. (3rd Ed). New York. Harper and Row Publications.